

מסורת הש"ס

כסוי הדם פרק ששי חולין

פז.

עין משפט
נר מצוה

כה א מיי פייז מהל
עשין סד טושי' יד ס'י
כח טפיק ח:
כו ב מיי שס הל' ז
טושי' שס טפיק יא:
כז ג מיי שס הל' טו
טושי' שס טפיק ח:
כח ד מיי שס הל' טו
טושי' שס טפיק ו:
כט ה מיי פייז מהל
חולל הל' יד סמג
עשין סד טושי' ח"מ ס'י
פסוק עז ייז ס'י כח:
ל ו מיי פייז מהל
אביה הלכס יד סמג
עשין עד טושי' ח"מ ס'י
רסו טפיק ז:
לא ז מיי פייז מהל
חולל הל' ז סמג
עשין סד טושי' יד ס'י
כח טפיק יא:
לב ח ט מיי שס הל' ט
טושי' שס טפיק י:
לג ט מיי פייז מהל
סמג עשין עד טושי' יד
י"ד ס'י כח טפיק י:
לד ט מיי שס טושי' שס
ואס טפיק יד מיי פייז
מהלמט פסולי המוקדשין
הלכס כז:

הגהות מהר"ב
גרשבורג

[א] גמ' דלמך מר השב.
י"ב ע"י קרבן אהרן פ'
אחרי דף קל"ה ע"א:
[ב] תוס' ד"ה ותינו ותי'
לפחות ראשון ולבדן י"ב
ע"י מג"ח ס'י ר"א ס'י ד'
ואס ותי' מרחיקין כשר.
היה דס הפך מ"ס היה
יכר ותי' כ"ל: [ד] בא"ד
אמר ותי' מרחיקין כשר.
כלן כס"י ואח"כ מה"ד
אלב ותי' ותי' לקמן ע"כ
גמ':

רבינו גרשום

הכי השתא התם מישתא
וברוכי בהדי הדדי לא
אפשר. כלומר ויכין דאמר
הבו לברך פסקי הברכה
בחן ברכת הוין שבייך
ליין ששותה עתה
ובע"י לברך בחתלה פ"ל
הוין אבל הכא לא
מפסקי הכיטור של חיה
לברכת שחיטת העוף
קודם שישחוט דיכול
לכסות דם חיה בחדא
ידא ולשחוט עוף בחדא
ידא ולא חשוב כסוי דם
חיה הפסק לפיכך א"צ
אלא ברכה אחת לחיה
ועוף: כמה ששפך יכסה.
כלומר ביד: ארבע הוויין.
כלומר בברכת המזון
לכסות דם ברכות. ברכת
הזון וברכת הארץ בונה
ירושלים והטוב והמטיב:
למברא. כלומר להאריח:
מ"ש מהא דתניא השוחט
ונבלע דם בקרקע ניכר
לכסות. כלומר הכא ניכר
כיסור הרוח אע"פ דלא
חזר ונתגלה ידא חייב
מלכות: התם בשרישומי
ניכר. כלומר מה דאמר
נבלע דם בקרקע חייב
בשרישומי ניכר
אבל אין רישומי ניכר
פטור וישומי ניכר
בשרישומי ניכר
מ"ס. כלומר אם יש בו
מראית דם חייב לכסות:
נתערב בדם בהמה

משתא וברוכי בהדי הדדי לא אפשר. מכאן היה אומר הר"ר יוס
טוב שאם עמד מאכילתו והתפלל כשחזר וזא לאכול
זריך לזכך זככת המזון וליטול ידיו ולזכך המוציא משום דמיכל
ולאוי זהדי הדדי לא אפשר ואין נראה דלא דמי כלל משום דהכא
הז ונזכרין היו גמר דבר והיו הפסק
וכן כסוי אי לאו דאפשר זהדי הדדי
אזל תפלה לא היו גמר לסעודה דאטו
אס זיך כסודה על הרעמים
או אפילו כפס"ג יטערך לטול ידיו
ולזכך המוציא משום דמיכל וברוכי
זהדי הדדי לא אפשר וזהדי אמרינן
זעריז פסחים (דף קז.) דאס הניחו
מקלם חזירים ועקרו רגליהן לילך
לזכר"כ כשהם חוזרין אין טעוין זככה
לא למפרע ולא לכתחלה אף על פי
שהתפללו זככ"ג ואמרינן **ומכרי** בחיה
ידא. יס להסתפק אס סח זין שחיטה
לשחיטה אס זריך לחזור ולזכך כמו
א גזי תפילין דאס סח זין תפילין
לתפילין דמזכר שמים לרש"י להניח
על של יד ועל מזות על של ראש
ולדברי ר"ת מזכר על של ראש שמים
או שמה אין זריך לחזור ולזכך כמו
בזאמל סעודה שזיכר לדבר וא"כ
לחזור ולזכך המוציא ומיהו אס אומר
מענין שחיטה כמו תציא עוף לשחוט
או הסכין פשיטא דאין זריך לחזור
ולזכך כמו (ברכות דף מ.) טול זכרון
גזיל לתורי ואס זריך לחזור ולזכך
כמו בתפילין אז אסור לדבר זין
שחיטה לשחיטה כמו בתפילין כדלמך
זבקומן זככה (מנחות דף לו.) דעבירה
היא זכיו וחזר עליה מעורכי
המלחמה ואין ראה תפילין דהתם
היא מזות אחת ואין לו להפסיק אצל
בשחיטה אי זעי שחיט אי זעי שזיק
ליה ומ"מ נראה דאסורא הוא להציא
עצמו ליד לחזור ולזכך כדמוכח
זפרק אלז נלמדין (סוטה דף מה.)
דמין נוטל ס"ת וקורא זו אחרי
מות ואך זעשור וזעשור שזחומש
הפקודים קורא על פה ופרין
זגמלא ונייני ס"ת וניקרי זיהא
ומשני ר"ל משום זככה שאינה
זריכה ונראה היכא דזריך לחזור
ולזכך כגון שהסכין דעמו נלשחוט
שזריך לכסות קודם מה שזכר שחט
דהא אשכחן ר' יהודה שמזריך לכסות
זין חיה לעוף אף על פי שא"כ לחזור
ולזכך: **וחייבו** ר"ג יתין עשרה
זהובים. ולא היה יכול לפטור עצמו
זמה שהיה נותן לו עוף אחר לשחוט
זזאת מזות אחרת היא ומזות ראשונה
הלכה לה ואחי טעויות לא יוכל לתקן
ומיהו לא דיינין השתא ליחייב עשרה

מישתא וברוכי זהדי לא אפשר. הלכך כי אמר הז ליזכרין נתנו
דעתם לפסוק מלשמות אצל זה אע"פ שידוע שיכסה דם ראשון לא
הסית דעמו מן השחיטה וכל שעתא זמן שחיטה היא לו אפילו זעשת
כסוי אפשר דשחיט כדלמך ידיה ומכסי כדלמך ידיה: **גמ'** ואומר
לכני ישראל זפרשת כסוי הוא:
כמה ששפך. זידו: שלא יכסנו זרגל
גרסינן: ליתן לו. מפני שהפסידו
שכר ולקמן זעי שכר מזות מעשה או
שכר הזככה: זככה המזון. ד'
זככות הן ואיכא ארבעים וזהבים
ואי זכר מזות אולת י' כו' כדלמך מזות
היא: ה' זככוס שמו. אלמל כדלמך
הוא דזככוסיה: נקוט לי וימנא. מן
לי זמן: כי הוה זעי רזי מיזכר.
כשהיה רזי רואה לסעוד: אמרו ליה.
זני זימיה הוא זדוקיט שקצעת לו
זמן קאי אכזבא: אמר. רבי על עצמו
מקרא הזה: ויפטו זככוסיו רוש.
זככוסיה נותנין זככה: לזככוס אשחמך
דלאו איחיה הוא אלא זדוקיט אחר כדלמך
זככוסיו על הראשון שעלה לנג ומה:
ארבעים וזהבים. שכר ארבע זככות
שענה אחריהם אמין: **לאותם משפחה**.
של זככוס: דלמך מר. כאלו מזיאות
(ז"מ דף ק.) השז אפילו מלה פעמים
משמע ותיזכר מפיקין לזככוס
אחריהם. כדלמך נמי וכסה טובא משמע:
כתיב מיעוטא. אי הוה כתיב וכסה
הוה משמע שיהא נכסה כל שעה ואפי'
מלה וימנין אצל וכסו מיעוטא
הוא כסוי זה וזה ולא: **פטור מלכסות**.
דהא מוכסה ועומד הוא: **אחיה**
ליה. מכסוי דהא כיסור ונתגלה פטור
מלכסות: אין דיהוי. אין אמרינן דהוי
אצל מזות וכי אמרינן דיהוי זככוס
קרבן הוא דאמרינן: חייב לנפוס.
אף על גב דלא חזר ונתגלה:
מתני' נטעני זין. שהוא אלוס
ואין מראה הדס ניכר זו:
רואין אומר. יין כאלו הוא מים
ואס היה מראית דם ניכר זמים
כשיעור הזה חייב לנפוס:
נתערב דם בהמה. דלאו זכ
כסוי הוא ורזו דם זמהמה:
או

אשי מאי שנא מהשבת אבדה "דאמר מר א"י¹⁵ השב אפילו מאה
פעמים אמר ליה התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב מיעוטא וכסוהו:
כסוה הרוח: "אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ילא שנו אלא
שחזר ונתגלה אבל לא חזר ונתגלה פטור מלכסות וכי חזר ונתגלה מאי
הוי הא אידחי ליה אמר רב פפא זאת אומרת אין דיהוי אצל מצות
ומאי שנא מהא דתניא ה"השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לכסות התם
בשרישומי ניכר: **מתני'** "דם שנתערב במים אם יש בו מראית דם חייב
לכסות בנתערב ביין רואין אותו כאלו הוא מים נתערב בדם הבהמה
אז

(א) ע"ז מו. (סוטה ג'.)
(ב) [תוספתא פ"ו ה"ב]
שנת כב. (ג) ז"כ"ל א"ל.
(ד) [בבלי: מנחות, וכן להלן].
(ה) [סנהדרין, ג' ע"א].
(ו) [בבלי: אבות מירכא
וכן בפירוש שם, ו' ז"מ]
(ז) [בבלי, טו, ח] סוטה
ג' [ע"ז מו, ט] מנחות
כב. וזכר שם: (י) כולה,
(כ) כס"ל: מנחות, וכן להלן,
(ל) [ע"ז מנחות, י"ט].
(מ) [מנחות, לו, ט] וכן
זימנא סח: (ס) וכן זימנא
ע"א, (ע) [ע"ז מו, ז"כ]
א"ל: ד"ה ותינו ותי' מג"ח
ס'י ר"א ס'י ד' העה דבר
זה זככוס, (כ) כס"ל: מין,

תורה אור השלש

1. ואיש איש מבני
ישראל ומן הגר הגר
בתוכם אשר יצור ציד
חיה או עוף אשר יאכל
ושפך את דמו ויבסודו
בשפך:
2. כי נפש כל בשר דמו
בנפשו הוא ואומר לבני
ישראל דם כל בשר דמו
האכלו כי נפש כל בשר
דמו הוא כל אכליו
יקרנו:
3. כי הזה יוצר הרים
וברא רוח ומגיד לאדם
שחור עשה שעה
ע"ה ודרך על קבתי
אין י' איליו זככוס
שמו:
4. ויתנו בברותי ראש
לצבאי ושקני חמץ:
תהליט סט כב
5. לא תראה את שור
אדוך או את שיו נדחים
והתעלמת מדם חשב
חשיבם לאדוך:
דברים כב א

גילוי הש"ס

גמ' ד"ל החוה ע"י
לרבי מי שיש בו, ע"י
זככוסיו ויהי פ"ק זככוס
דף ז ע"כ הדין הטעם
מי שגלה אור לא כדלמך
ומי שגלה סח לא כדלמך
א"ל שכל לנפיק דקרא
זככוס שמו וזככוס כדלמך
דהתם לא כדלמך כדלמך
דקרא ח' זככוס שמו ואלי
ד"ס הוא ולי' לנפיק
דקרא כי חיה ה' עשה
כל אלה:

מוסף רש"י

כסוה. אלוס דם חיה או
עוף (סוטה ג'.) כמה
ששפך. זידו ששפך זה
ולל זרגלו (שבת כב.)
מי שישר הרים לא
יורא רוח. שזה נקרא
יזכר וזה נקרא זככוס וזני
שמות הם (סנהדרין לו.)
לא שנו. לזככוס הרוח
חייב לכסות (סוטה ג'.)
אלא שחזר ונתגלה.
לאמר שחיטת הרוח (ע"ז)
(ח.) אמר אידחי ליה.
שחיטת הרוח, כיון דכל
זמן שלא נתגלה פטור
מלכסות אידחי ליה מכסוי
(שם) האולי ואידחי על
יד הרוח ומכסוי על
מזוה, כדלמך מ"ס לא
נתגלה פטור מלכסות,
אידחי לעולם ואפילו נתגלה
(סוטה ג'.)